

Idę do lekarza

Poradnik dla osób w spektrum autyzmu

A. WSTĘP DO PORADNIKA

Poradnik ma na celu ułatwić przygotowanie się do wizyty u lekarza osobom w spektrum autyzmu. Ma również na celu zmniejszyć lęk w nowej sytuacji społecznej.

Poradnik zawiera treści dostosowane do różnych możliwości poznawczych i komunikacyjnych osób w spektrum autyzmu.

Część B poradnika przedstawia przebieg wizyty u lekarza za pomocą piktogramów i krótkich zdań. Piktogramy pozwalają na uporządkowanie przebiegu wizyty, zapewniają większą jej przewidywalność oraz wskazują, jak się zachować (np. kiedy czekać, kiedy się pożegnać). Warto, aby osobę w spektrum zapoznać z poszczególnymi etapami wizyty u lekarza wcześniej, najlepiej omówić je w domu lub innym bezpiecznym miejscu. Dużym ułatwieniem może być wydrukowanie piktogramów lub zapisanie w telefonie i zabranie ich ze sobą do przychodni.

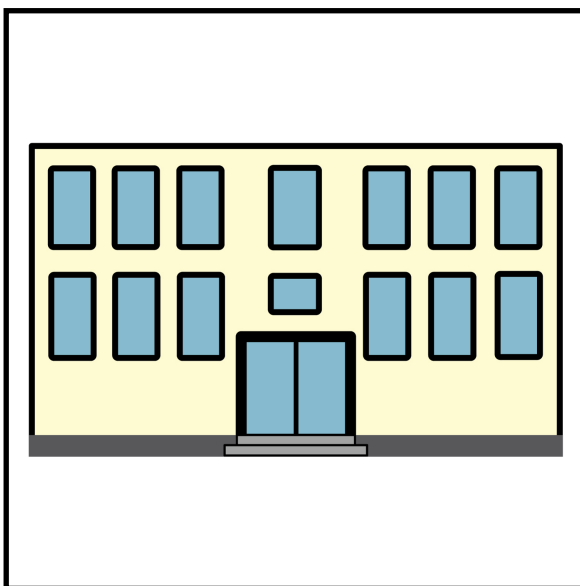
Część C zawiera historię społeczną opatrzoną zdjęciami. Historie są strategią uczenia się radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych. Podobnie jak piktogramy historie porządkują wydarzenia oraz podpowiadają jak się zachować w nowych lub wymagających sytuacjach społecznych.

Część D zawiera dodatkowe wskazówki dla rodziców/opiekunów oraz samych osób w spektrum autyzmu.

Uzupełnieniem poradnika jest film video, który jest dostępny na kanale You Tube: „Przyjazne miejsca dla osób ze spektrum autyzmu” pod linkiem:

<https://www.youtube.com/@przyjaznyautyzm>

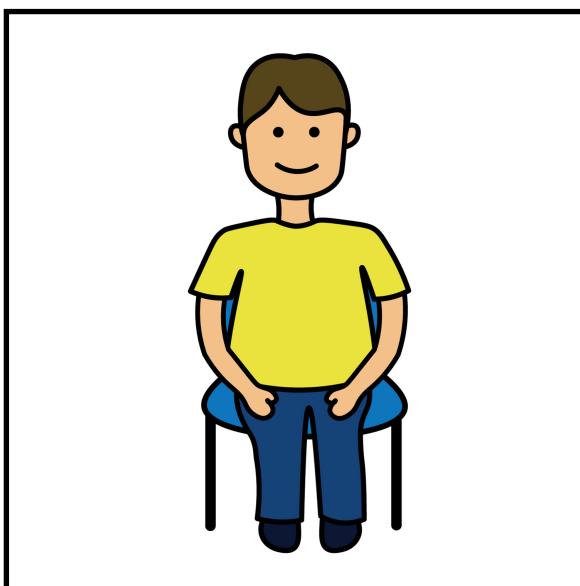
B. PIKTOGRAMY

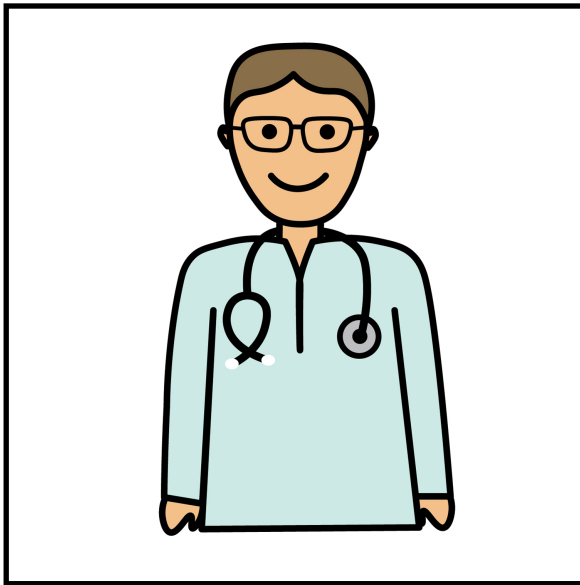
IDĘ DO LEKARZA

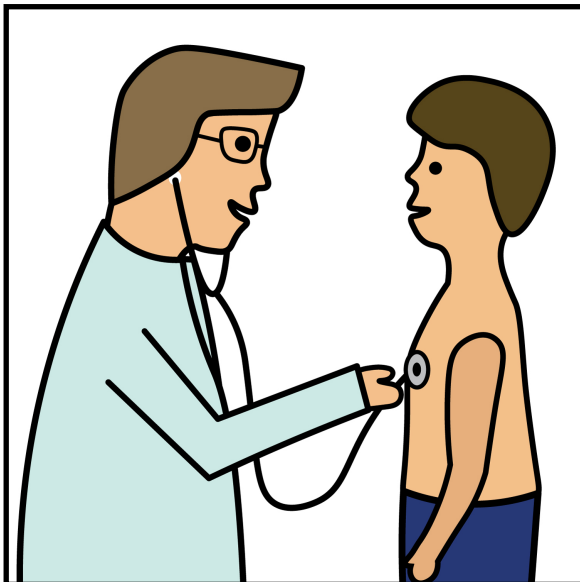
IDĘ DO REJESTRACJI

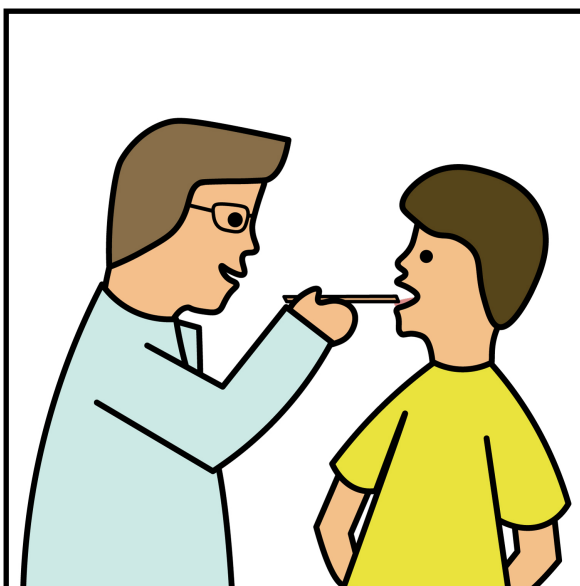
SPOKOJNIE CZEKAM

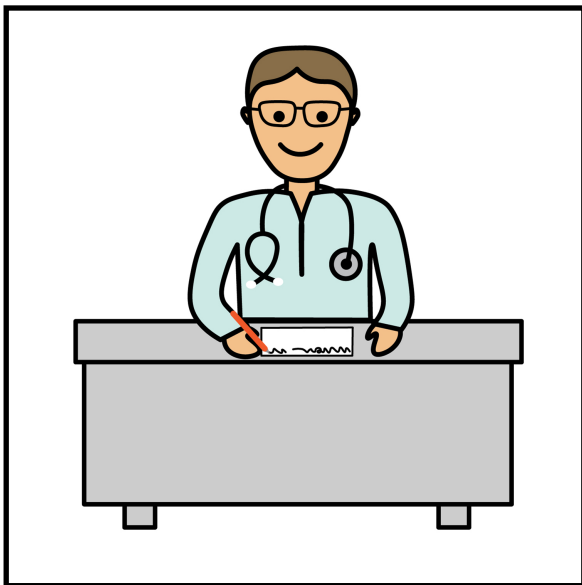
TO JEST LEKARZ

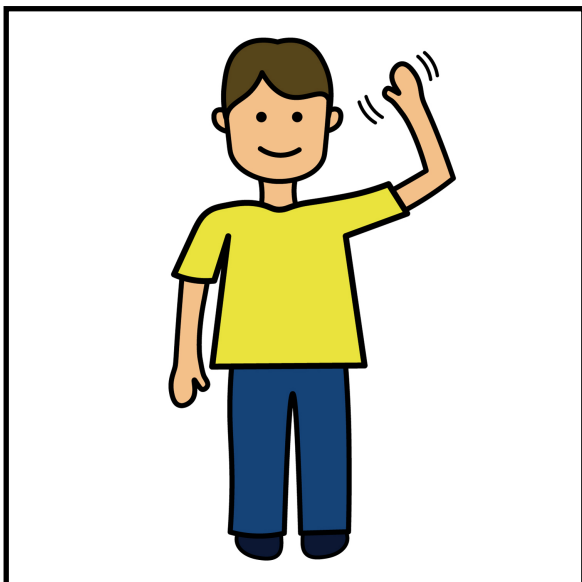
LEKARZ BADA STETOSKOPEM

LEKARZ BADA GARDŁO
SZPATUŁKĄ

LEKARZ PISZE RECEPTĘ

MÓWIĘ DO WIDZENIA

C. HISTORIA SPOŁECZNA

Umówię się na wizytę u lekarza. Zadzwonię do rejestracji przychodni lub przyjdę do rejestracji przychodni osobiście.

W rejestracji przychodni powiem „dzień dobry” i podam:

1/ swoje imię i nazwisko,

2/ szczegóły wizyty (powiem „chciałabym/chciałbym umówić się na wizytę u lekarza” – podam jego imię i nazwisko lub specjalizację)

Zapiszę dzień tygodnia, datę i godzinę wizyty.

Przyjdę do przychodni 10 minut przed zapisaną godziną wizyty.

Zgłoszę się do rejestracji i zapytam o numer gabinetu lekarza.

W poczekalni przed gabinetem lekarza powiem „dzień dobry” i zajmę wolne miejsce .

Zapytam innych pacjentów w poczekalni „przepraszam, kto z państwa jest ostatni w kolejce do lekarza?”

Po tej osobie wejdę do gabinetu lekarza .

Po wejściu do gabinetu lekarza powiem „dzień dobry”.

Podczas wizyty lekarz zada mi kilka pytań. Odpowiem na wszystkie pytania zgodnie z prawdą.

Lekarz zbada mnie. Lekarz uprzedzi mnie o poszczególnych częściach badania, na przykład o badaniu stetoskopem, badaniu ucha lub gardła.

Po badaniu lekarz powie diagnozę, co mi dolega.

Lekarz powie mi, jak mam się leczyć.

Dostanę receptę na leki.

Po wizycie pożegnám się z lekarzem, powiem „do widzenia” i wyjdę z przychodni.

D. WSKAZÓWKI DODATKOWE

UWAGA! Poniższe wskazówki mają charakter podpowiedzi dla osoby w spektrum autyzmu lub jej opiekuna, np. rodzica. Może zdarzyć się tak, że tylko niektóre sprawdzą się u wszystkich osób w spektrum autyzmu.

Wskazówki dla samodzielnych osób w spektrum autyzmu:

- Sprawdź, gdzie znajduje się przychodnia lub gabinet lekarza. Zapisz sobie, jak tam dojechać.
- Jeżeli denerwujesz się wizytą, posłuchaj spokojnej muzyki w domu i w drodze do przychodni, możesz głęboko oddychać lub wybrać inny sposób, aby czuć się zrelaksowanym.
- Słuchaj bardzo uważnie tego, co mówi lekarz. Stosuj się do zaleceń lekarza.
- Weź ze sobą dwie kartki:
  - 1/ na jednej zapisz objawy choroby
  - 2/ na drugiej zapisz leki, na które jesteś uczulona/yObie kartki przekaz lekarzowi .
- W trakcie wizyty lekarz może dać mi skierowanie na dodatkowe badania.
- W trakcie wizyty lekarz może dać mi skierowanie do innego lekarza.
- Po wizycie pójdz z receptą jak najszybciej do apteki, żeby kupić potrzebne leki.

Wskazówki dla opiekunów osób w spektrum autyzmu:

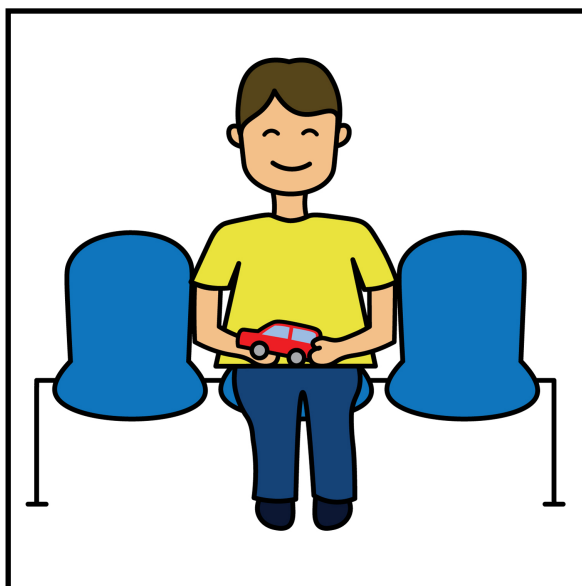
- Zaznacz dzień wizyty w kalendarzu/planie dnia dziecka. Nie rób tego jednak z tygodniowym wyprzedzeniem, aby nie narażać dziecko na niepotrzebny stres lub lęk.
- Dostosuj ilość piktogramów do możliwości i potrzeb dziecka.
- Możesz z proponowanych piktogramów wybrać tylko kilka najbardziej potrzebnych i zabrać je ze sobą na wizytę. Wycięte (zalaminowane) piktogramy można umieścić np. w breloczku od kluczy.
- Dodatkowym ułatwieniem w przypadku piktogramów może być tabela ze wskazaniem co jest teraz, a co nastąpi później.

TERAZ	PÓŹNIEJ

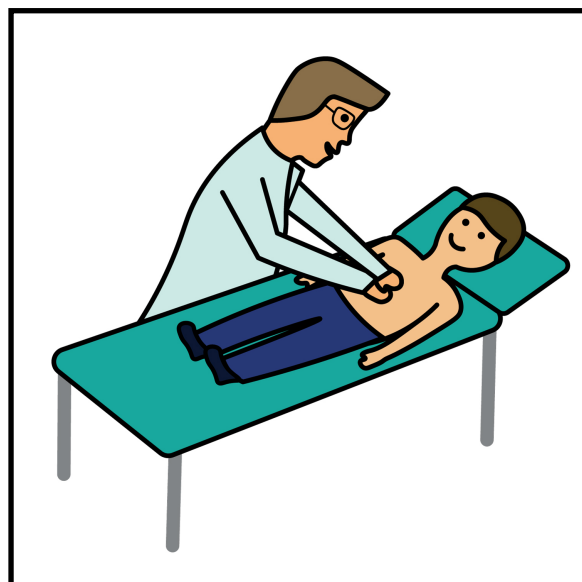
- Uprzedź dziecko z kim uda się na wizytę (np. z mamą) i dotrzymaj słowa, aby jak najbardziej zwiększyć przewidywalność tego dnia.
- Wybierz się wcześniej w okolice gabinetu lekarza, żeby dojazd i nowa trasa nie była dodatkowym stresem lub pokaż zdjęcie dojazdu elektronicznie, np. jako drogę Google Street View.
- Poproś lekarza/pielęgniarkę, aby mówił dziecku, kiedy i jak będzie go dotykać oraz, co będzie robił.
- Jeżeli fotel lub kozetka lekarska budzi w dziecku lęk posadź je na swoich kolanach lub weź ze sobą znajomy koc i rozłóż go na fotelu lub kozetce.

- Nie umawiaj wizyty na godzinę, o której Twoje dziecko może być zmęczone (pod koniec dnia, po szkole lub przed stałą porą drzemki), głodne (bezpośrednio przed posiłkiem), lub zdenerwowane/ nieszcześliwe (np. przegapiło swój ulubiony program, nie ubrało ulubionej bluzki).
- Wybierz najspokojniejszą porę dnia. Unikaj godzin szczytu komunikacyjnego oraz dużej ilości wizyt u lekarza.
- Zadzwoń wcześniej do przychodni i upewnij się, że nie ma opóźnień i wejdziecie do gabinetu o umówionej porze. Umożliwi to zmniejszenie niepokoju związanego z czekaniem.
- W sytuacji oczekiwania na wizytę miej przy sobie coś, co zajmie dziecko (np. zabawkę sensoryczną, np. „pop it” lub inną ulubioną rzecz dającą poczucie bezpieczeństwa).
- Możesz zabrać klepsydrę lub timer w telefonie, które pomogą dziecku zrozumieć ile czasu musi czekać.
- Możecie w domu odegrać scenki z użyciem zabawkowego zestawu lekarskiego, co pomaga oswoić się z tematem i lekarskim sprzętem.

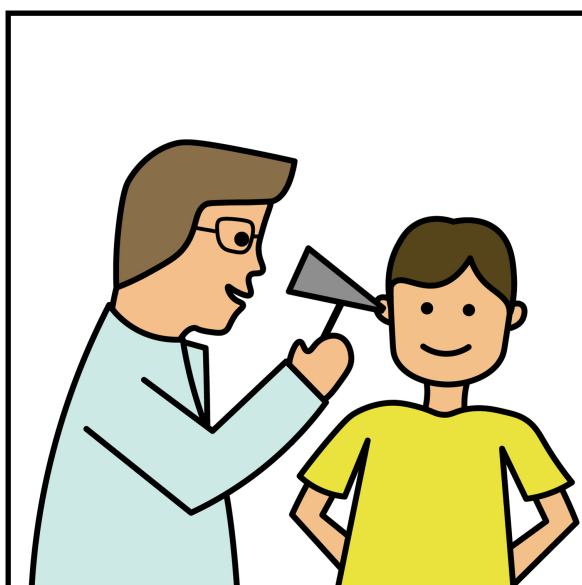
E. DODATKOWE PIKTOGRAMY DO WYKORZYSTANIA

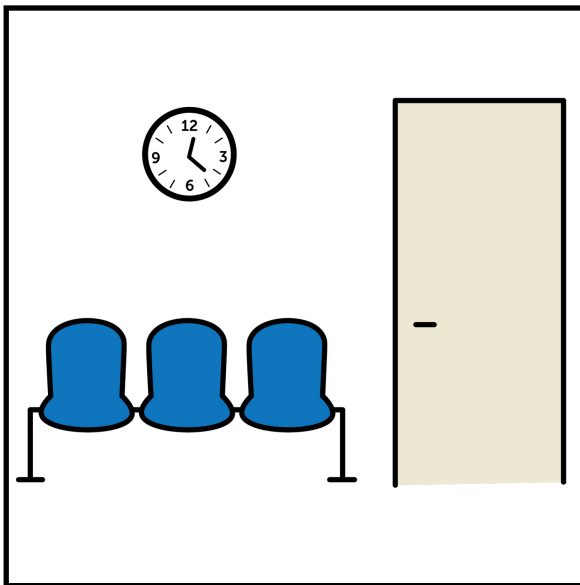
CZEKAM W POCZEKALNI

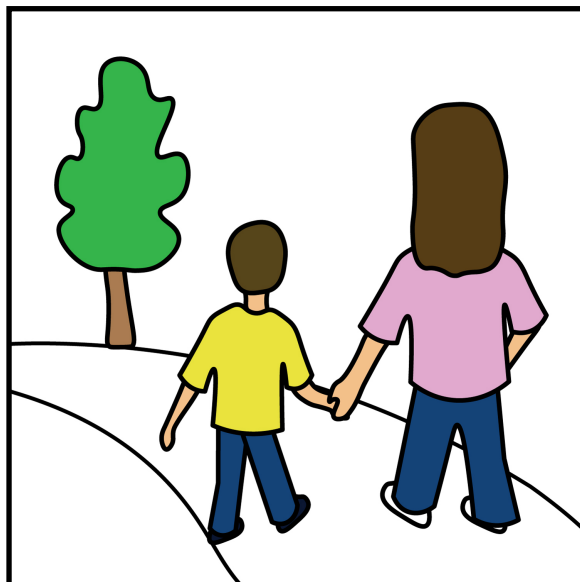
LEKARZ BADA BRZUCH

LEKARZ BADA UCHO

POCZEKALNIA

IDZIEMY NA SPACER

KONIEC

Poradnik powstał w ramach Innowacji: Przyjazne Miejsca dla Osób w Spektrum Autyzmu.

Opracowanie poradnika:

Opracowanie piktogramów:

Realizacja filmu:

Innowacja rozwijana w ramach projektu „Innowacje na ludzką miarę 2. Rozwój mikroinnowacji w temacie włączenia społecznego”, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rzeczpospolita
Polska

inkubator
pomysłów

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Poradnik jest dostępny na licencji CC-BY 4.0 - Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe